

ZAŁOŻENIA DO GRY W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH WIEKOWYCH

Związek Piłki Ręcznej w Polsce informuje, że na wniosek Rady Trenerów Zarząd Związku Uchwałą nr 45/10 z dnia 8 maja 2010 r. zatwierdził niżej wymienione zasady – przepisy szkoleniowe obowiązujące w meczach w kategoriach dzieci i młodzieży.

A. Założenia wstępne

1. Unieważnia się przepisy – zasady szkoleniowe wprowadzone Uchwałą Zarządu nr 50 / 03 wraz z późniejszymi zmianami.
2. Niniejsze zasady - przepisy wchodzi w życie z dniem 01.07.2010 r. - od sezonu 2010/11.
3. Zasady - przepisy będą egzekwowane na wszystkich etapach rozgrywek mistrzowskich i towarzyskich w poszczególnych kategoriach dzieci i młodzieży organizowanych przez kluby, WZPR i KRM ZPRP.
4. Pod pojęciem kategorii rozgrywek: dzieci, młodzików, juniorów młodszych, juniorów i młodzieżowców rozumie się zarówno zawody dziewcząt jak i chłopców.
5. Stosowanie niżej wymienionych zasad szkoleniowych jest obligatoryjne a ich interpretacja należy do Rady Trenerów ZPRP.
6. Nie przestrzeganie niniejszych przepisów podlega karom zgodnie z przepisami uzupełniającymi do gry w kategoriach dzieci i młodzieży.

B. Zasady – przepisy szkoleniowe gry obowiązujące w poszczególnych kategoriach wiekowych

1. DZIECI (12-13 LAT)

- 1) nakaz stosowania w pierwszej połowie meczu systemu gry w obronie „każdy swego”;
- 2) nakaz stosowania w drugiej połowie meczu systemu obrony strefowej 3:3 lub 3:2:1;
- 3) zakaz stosowania obron „kombinowanych” podczas całego meczu;
- 4) zakaz dokonywania zmian zawodników w sytuacji gdy zespół przeciwnika jest w posiadaniu piłki;
- 5) bramkarz nie może przekraczać linii środkowej boiska podczas całego meczu.

2. MŁODZICY (14-15 LAT)

- 1) nakaz stosowania podczas pierwszej połowy meczu systemu obrony strefowej 3:3 lub 3:2:1;
- 2) zakaz stosowania obrony „każdy swego” podczas pierwszej połowy meczu;
- 3) zakaz stosowania w drugiej połowie meczu obrony w ustawieniu 6:0;
- 4) zakaz stosowania obron „kombinowanych” podczas całego meczu;
- 5) zakaz dokonywania zmian zawodników w sytuacji gdy zespół przeciwnika jest w posiadaniu piłki;
- 6) bramkarz nie może przekraczać linii środkowej boiska w pierwszej połowie meczu.

3. JUNIORZY MŁODSI (16-17 LAT)

- 1) nakaz stosowania podczas pierwszej połowy meczu systemu obrony strefowej 3:3 lub 3:2:1;
- 2) zakaz stosowania obrony „każdy swego” podczas pierwszej połowy meczu;
- 3) zakaz stosowania obron „kombinowanych” podczas całego meczu;
- 4) zakaz dokonywania zmian zawodników w sytuacji gdy zespół przeciwnika jest w posiadaniu piłki;
- 5) bramkarz nie może przekraczać linii środkowej boiska w pierwszej połowie meczu.

Komentarz: dotyczący zakazu przekraczania linii środkowej przez bramkarza

Zakaz, o którym mowa w pkt. 1.5, 2.6 oraz 3.5 jest zakazem bezwzględnym i dotyczy również wprowadzania piłki do gry (np. rzut z linii bocznej) oraz wykonywania rzutów karnych, za wyjątkiem sytuacji gdy upłynął czas gry, a zwycięzca zawodów ma być wyróżniony w drodze wykonywania rzutów karnych.

Komentarz: dotyczący zakazu stosowania obrony strefowej

We wszystkich przypadkach, o których mowa w pkt. B 1 – 3 dopuszcza się przy wykonywaniu rzutu wolnego, lecz **wyłącznie z linii rzutów wolnych**, obrońcom na chwilowe ustawienia obrony strefowej na linii pola bramkowego celem ewentualnego zablokowania rzutu. Po wykonaniu rzutu wolnego przez przeciwnika obowiązuje obrońców przejście do wymaganego systemu obrony.

4. JUNIORZY I MŁODZIEŻOWCY (18-21 LAT)

- 1) dowolny system ustawienia obrony;
- 2) dowolność zmian zawodników i gry bramkarza.

5. DZIECI, MŁODZICY, JUNIORZY MŁODSI, JUNIORZY (12-19 LAT)

Wprowadza się dodatkowe dwie obligatoryjne przerwy techniczne (przerwa 1 min.) w następujących okresach gry:

- 1) w meczach 2 x 30 min – przerwa techniczna w 11 i 41 min gry
- 2) w meczach 2 x 25 min – przerwa techniczna w 11 i 36 min gry
- 3) w meczach 2 x 20 min – przerwa techniczna w 11 i 31 min gry
- 4) w meczach trwających mniej niż 2 x 20 min nie stosuje się przerw technicznych.

Komentarz

Przerwę czasu gry na dodatkowe obligatoryjne przerwy techniczne sędziowie zarządzają po upływie czasu gry, o którym mowa w pkt 5.1 – 3, w najbliższej przerwie w grze (np. rzut wolny, rzut z linii bocznej itp.).

Gra jest wznowiana odpowiednim rzutem przez drużynę, która była w posiadaniu piłki w chwili przerwania gry lub miała ją wznowić po przerwie czasu gry.

C. Założenia szkoleniowe do zmian w przebiegu zawodów młodzieżowych

1. Opis oraz interpretacja szkoleniowa systemu gry w obronie „każdy swego”.

- 1) Obrona „każdy swego” stosowana jest na wstępnym etapie szkolenia, służy zarówno kształtowaniu indywidualnych umiejętności obronnych jak i pozwala w sposób naturalny doskonalić niezbędne, podstawowe umiejętności gry atakujących (poruszanie się bez piłki, podania w kontakcie z przeciwnikiem, przegląd pola gry).
- 2) Obrona „każdy swego” to aktywne działanie zawodników obrony, sprowadzające się do indywidualnych prób przeciwdziałania skutecznej grze atakujących, niezależnie od tego czy są oni w posiadaniu piłki, czy też nie.
- 3) Przez „przeciwdziałanie” rozumie się takie ustawienie obrońców w stosunku do zawodników atakujących, które uniemożliwia aktywne podanie i swobodny chwyt piłki oraz prowadzi do błędów technicznych rywali.
- 4) Wyklucza się stosowanie wariantu obrony „każdy swego” z „przekazywaniem”. „Przekazywanie” może mieć miejsce tylko w wyjątkowych sytuacjach:
 - a) po minięciu obrońcy przez atakującego,
 - b) po zasłonie uniemożliwiającej obrońcy dojście do „swojego” atakującego,
 - c) po upadku czy kontuzji obrońcy.
- 5) Regułą systemu obrony „każdy swego” jest wyjście obrońców do zawodników atakujących i prowadzenie działań obronnych przynajmniej na całej „własnej” połowie boiska.

- 6) Gra obrońcy w strefie pomiędzy linią pola bramkowego, a linią rzutów wolnych jest zasadna jedynie, gdy w tej części boiska lub jej bezpośredniej bliskości (1 – 2m) znajduje się zawodnik ataku.
- 7) Regułą działań obrońcy jest zachowanie pomiędzy nim a zawodnikiem ataku odległości nie większej niż 2m.
- 8) Bramkarze nie mogą przekraczać linii środkowej boiska (rzut wolny).
- 9) Zespół może odstąpić od stosowania obrony „każdy swego” jedynie w przypadku gry w osłabieniu na skutek wykluczenia, dyskwalifikacji czy usunięcia zawodnika.
- 10) Samowolne zmniejszenie liczby zawodników lub przystąpienie do gry w niepełnym składzie nie zwalnia drużyny z obowiązku gry systemem „każdy swego”.
- 11) W przypadku osłabienia obu zespołów na skutek wykluczenia lub dyskwalifikacji zawodników i konieczności gry w polu 5 na 5, 4 na 4 itd. należy stosować system gry „każdy swego”.
- 12) Zasadą gry w obronie „każdy swego” jest nie tylko aktywność obrońców, ale i zawodników atakujących. W przypadku braku aktywności w grze zawodników ataku (wyłączanie się z gry i bierne zachowanie na boisku) stosuje się przepis o grze pasywnej.
- 13) Obrony „każdy swego” nie mogą być stosowane w pierwszej połowie meczu w kategorii młodzików i juniorów młodszych oraz w drugiej połowie meczu w kategorii dzieci ze względu na nakaz stosowania i doskonalenia w tym okresie gry obrony strefowej w ustawieniu 3:3 lub 3:2:1.

2. Opis oraz interpretacja szkoleniowa systemu gry w obronie 3:3

- 1) Obrona strefowa 3:3 stosowana na etapie szkolenia młodzieży ma za zadanie:
 - a) doskonalenie indywidualnych umiejętności niezbędnych i specyficznych dla obron strefowych,
 - b) nauczanie – kształcenie umiejętności i zasad zorganizowanej współpracy w grze obronnej,
 - c) kształtowanie nawyku systematycznej inicjacji szybkiego ataku i wznowienia.
- 2) Obrona strefowa 3:3 zachowuje przejrzysty układ obrony dwuliniowej: trzech zawodników w okolicy linii pola bramkowego przeciwdziała atakowi skrzydłowych i obrotowego oraz trzech zawodników w okolicy lub powyżej linii rzutów wolnych, przeciwdziała atakowi zawodników rozgrywających.
- 3) Zespół może odstąpić od stosowania obrony strefowej 3:3 jedynie w przypadku gry w osłabieniu na skutek wykluczenia lub dyskwalifikacji zawodnika. Samowolne zmniejszenie liczby zawodników lub przystąpienie do gry w niepełnym składzie nie zwalnia drużyny od gry systemem obrony strefowej dwuliniowej.
- 4) W przypadku osłabienia obu zespołów za skutek wykluczenia czy dyskwalifikacji zawodników i konieczności gry w polu 5 na 5, 4 na 4 itd., należy nadal stosować obronę strefową dwuliniową 3:2, 2:2 itd.

3. Opis oraz interpretacja szkoleniowa systemu gry w obronie 3:2:1

- 1) Obrona strefowa 3:2:1 stosowana na etapie szkolenia młodzieży ma za zadanie:
 - a) doskonalenie indywidualnych umiejętności niezbędnych i specyficznych dla obron strefowych,
 - b) nauczanie – kształcenie umiejętności i zasad zorganizowanej współpracy w grze obronnej,
 - c) kształtowanie nawyku systematycznej inicjacji szybkiego ataku i wznowienia.
- 2) Obrona strefowa 3:2:1 zachowuje przejrzysty układ obrony trzy-liniowej:
 - a) W sytuacji, kiedy piłka znajduje się w posiadaniu środkowego rozgrywającego, najdalej od bramki znajduje się „centralny wysunięty” obrońca (poza linią rzutów wolnych), dwaj zawodnicy broniący na pozycjach „wysuniętych wewnętrznych” znajdują się w okolicach linii rzutów wolnych, obrońca „centralny cofnięty” i „obrońcy skrajni” znajdują się przy linii 6m.
 - b) W sytuacji, kiedy piłka jest w posiadaniu skrzydłowego lub bocznego rozgrywającego, swoją wysuniętą pozycję utrzymuje obrońca po stronie piłki i „centralny wysunięty” obrońca.

Możliwe jest cofnięcie do linii 6m (ewentualne krycie środkowego obrotowego) przez drugiego „wysuniętego wewnętrznego” obrońcę po przeciwnej stronie piłki.

- c) Równocześnie dopuszczalne jest wysunięcie skrzydłowych w zależności od sytuacji na boisku.
- 3) Zespół może odstąpić od stosowania obrony strefowej 3:2:1 jedynie w przypadku gry w osłabieniu na skutek wykluczenia lub dyskwalifikacji zawodnika. Samowolne zmniejszenie liczby zawodników lub przystąpienie do gry w niepełnym składzie nie zwalnia drużyny od gry systemem obrony strefowej trzy lub dwuliniowej.
- 4) W przypadku osłabienia obu zespołów wskutek wykluczenia czy dyskwalifikacji zawodników i konieczności gry w polu 5 na 5, 4 na 4 itd., należy stosować obronę strefową dwuliniową 3:2, 2:2 itd. w zależności od ustawienia zawodników ataku.

4. Opis środków techniczno – taktycznych stosowanych w ustawieniu obrony 3:3 i 3:2:1

- 1) Podstawowym założeniem gry w tych systemach obrony winna być „presja” obrońców grających w 1 linii (3:3) lub 1 i 2 linii (3:2:1) obrony na zawodników rozgrywających, prowadząca do utrudniania rozgrywania piłki zawodnikom ataku;
- 2) Presja – „podwyższanie” obrońców szczególnie na zawodniku będącym w posiadaniu piłki winno prowadzić do „odrzućcia” rozgrywających od bramki, a tym samym utrudnić im organizację gry polegającą na zmianie pozycji;
- 3) Rekomenduje się stosowanie takich środków techniczno – taktyczne jak: „przesunięcie” (zmniejszenie pola gry), „podwojenie” (pomoc najbliższemu partnerowi) oraz „przekazywanie” w wypadku gry przeciwnika ze zmianami pozycji;
- 4) Zmiany w ustawieniu zawodników ataku winny pociągać zmiany w ustawieniu obrońców np.: zastosowanie lub przejście atakujących do ustawienia 2:2:2 prowadzi do zmiany ustawienia obrony strefowej na 4:2;

5. Opis i uzasadnienie zakazu dokonywania zmian w sytuacji gdy zespół przeciwnika jest w posiadaniu piłki.

- 1) Za sytuacje, w których zespół przeciwnika jest w posiadaniu piłki uznaje się te, które umożliwiają temu zespołowi zażądanie przerwy dla drużyny („team time out”);
- 2) Wprowadzenie zakazu dokonywania tego rodzaju zmian zawodników ma na celu:
 - a) przeciwdziałanie szkoleniu zawodników w zakresie wybranych elementów gry,
 - b) podniesienie umiejętności gry w obronie wszystkich zawodników,
 - c) podniesienie efektywności gry w ataku szybkim.
- 3) Zakaz ten dotyczy całych meczów i wszystkich etapów rozgrywek dzieci, młodzików i juniorów młodszych.
- 4) Wyjątki stanowią następujące sytuacje:
 - a) kontuzja i inne zdarzenia losowe (np.: uszkodzenie osobistego sprzętu sportowego uniemożliwiające zawodnikowi kontynuację gry, kiedy to sędziowie po zatrzymaniu czasu gry wyraźnie sygnalizują konieczność udzielenia pomocy zawodnikowi lub zmiany przez niego stroju sportowego);
 - b) zmiana bramkarza przez drużynę nie będącą w posiadaniu piłki w celu obrony rzutu karnego;
 - c) przy zmianie zawodników – gdy zawodnik opuszczający boisko dla dokonania zmiany uczynił to w trakcie posiadania piłki przez jego zespół, a zawodnik zmieniający natychmiast wszedł na boisko pomimo utraty piłki przez jego drużynę (utrata piłki w trakcie dokonywania zmiany).

6. Zakaz stosowania obron „kombinowanych”

- 1) Zakaz ten umożliwia rozwój najbardziej utalentowanym zawodnikom, dając im potencjalną możliwość „swobodnej” gry w kategorii dzieci, młodzików i juniorów młodszych;
- 2) Zakaz ten obejmuje wszystkie ustawienia obron kombinowanych, tzn. połączenie obrony strefowej z kryciem indywidualne jednego, dwóch lub trzech zawodników (5:0+1, 4:0+2, 3:0+3 itd.).

7. Wprowadzenia dodatkowych, obligatoryjnych przerw technicznych w grze.

- 1) Dodatkowe przerwy w grze w kategoriach młodzieżowych pozwolą trenerom na przekazywanie zawodnikom, w najdogodniejszej formie, uwag dotyczących przebiegu gry;
- 2) Przerwę techniczną sygnalizują sędziowie po rozpoczęciu odpowiedniej minuty meczu w momencie, kiedy następuje przerwa w wyniku uzyskania bramki, zarządzenia rzutu wolnego, rzutu karnego czy rzutu z linii bocznej lub rozpoznany jest brak zagrożenia rzutem czy aktywnym atakiem bramki przeciwnika;
- 3) Trenerowi przysługuje również „normalna” przerwa dla drużyny wynikająca z ogólnych przepisów gry.

D. Uzupełniające przepisy gry oraz zasady weryfikacji zawodów

1. Nie stosowanie zasad – przepisów szkoleniowych wymienionych w rozdziale B pociąga za sobą następującą sekwencję decyzji sędziowskich:

- 1) w pierwszym przypadku - przerwanie gry i zwrócenie uwagi kapitanowi i trenerowi o nieprzestrzeganiu przepisu;
- 2) w kolejnych przypadkach:
 - a) sygnalizację przez sędziów (biała kartka) nie stosowania przepisu;
 - b) zarządzenie przerwy w grze i rzutu karnego jeżeli drużyna broniąca, mimo uprzedniej sygnalizacji sędziów (pkt. 1. 2 a), nie podejmie gry w obronie wg wymaganego systemu.

Komentarz:

Po pierwszym zwróceniu uwagi, poinformowaniu kapitana i trenera o nieprzestrzeganiu przepisu, każde następne rozpoznanie niedozwolonej gry musi być karane rzutem karnym po uprzednim zasygnalizowaniu zaistniałej sytuacji. Rozpoznanie niedozwolonej gry polega na pokazaniu białej kartki w wysoko uniesionej dłoni. Zespół winien przejść do wymaganego ustawienia w obronie w czasie nie dłuższym niż pięć sekund. Po pięciu sekundach zaprzestaje się sygnalizacji białą kartką i o ile drużyna uprzednio ostrzegana nie zastosuje w kolejnych trzech sekundach wymaganego ustawienia sędzia przerywa grę i zarządza rzut karny.

Sygnalizacja niedozwolonego systemu stosowanego przez drużynę broniącą może nastąpić wyłącznie jeden raz w trakcie danej akcji obronnej (w czasie od przejęcia piłki przez przeciwnika do jej utraty). Ponowne (po uprzedniej sygnalizacji) przejście do niewłaściwego systemu obronnego w tej samej akcji powoduje natychmiastowe przerwanie gry i podyktowanie rzutu karnego.

Rzut karny za niedozwoloną grę w obronie winien być zaznaczony w protokole zawodów symbolem KT (karny techniczny).

Poza obowiązkową sygnalizacją zaleca się, bez przerywania gry, zwłaszcza w początkowej fazie zawodów, ustne informowanie zawodników o rozpoznaniu stosowania niedopuszczalnego systemu gry w obronie.

- 3) Przekroczenie przez bramkarza linii środkowej boiska w sytuacji gdy obowiązuje przepis o stosowaniu obrony „każdy swego” karane jest rzutem wolnym. Rzut wolny wykonywany jest z linii środkowej w miejscu jej przekroczenia przez bramkarza.
- 4) Zmiana zawodnika w sytuacji gdy zespół przeciwnika jest w posiadaniu piłki musi być ukarana wykluczeniem zawodnika **wchodzącego** na boisko – zespół gra w osłabieniu.

2. Zasady weryfikacji wyników zawodów.

- 1) Nie stosowanie się do zasad – przepisów szkoleniowych nie może być powodem zakończenia meczu przed jego regulaminowym upływem
- 2) Trzykrotne (lub więcej) podyktowanie rzutów karnych przeciwko drużynie uporczywie uchylającej się od stosowania nakazanego systemu gry w obronie (trzy lub więcej wpisów KT w protokóle zawodów) obliguje do weryfikacji zawodów wynikiem 0:10 (jeden zespół 3 x KT) lub utrzymaniem rzeczywistego wyniku zawodów (oba zespoły z wpisem 3 x KT) i przyznanie następującej liczby punktów:
 - a) zespół nie stosujący się do zasad/przepisów – 0 pkt., przeciwnik – 2 pkt.;
 - b) oba zespoły nie stosują się do zasad/przepisów – 0 pkt.

Warszawa, 01.06.2010